

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ ТА МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
освітнього рівня другого (магістерського)
освітньої програми 011.00.04 Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих

Київ - 2022

Розробники:

Хоружа Л.О., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Тадеуш О.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Тадеуш О.М., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні освітології та психолого-педагогічних наук

Протокол від 01.09.2022 № 1.

Завідувач кафедри _____ Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «011.00.04 Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих»

Гарант освітньо-професійної програми _____ Вікторія ЖЕЛАНОВА

Робочу програму перевірено

«__» _____ 20__ р.

Заступник декана _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано

на 202_/202_ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 202_/202_ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 202_/202_ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 202_/202_ _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	4/120
Курс	1	1
Семестр	1	1
Кількість змістових модулів з розподілом:	3	
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	80	104
Форма семестрового контролю	іспит	іспит

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Методологія та методи науково-педагогічних досліджень» – формування у майбутніх викладачів методологічної культури та цілісної системи знань, умінь і навичок з організації і проведення науково-дослідної роботи у галузі педагогіки.

Завдання курсу: формувати загальні та фахові компетентності майбутнього фахівця, а саме:

ЗК 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 2 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 4 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 5 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6 Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗКу 11 Здатність до професійного спілкування державною та іноземною мовами.

СК 1 Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК 7 Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки з використанням системного, інтегрованого і міждисциплінарного підходів.

СК 8 Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9 Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

СКу14 Здатність до самоконтролю, самооцінки, розуміння результатів своєї професійної діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Результатом опанування змісту навчальної дисципліни «Методологія та методи науково-педагогічних досліджень» у магістрантів є формування таких компетентностей:

РН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.

РН2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РНу16. Застосовувати знання та розуміння сутнісних характеристик якості освітнього процесу та основних видів моніторингу якості освіти, сучасних програм та результатів національних і міжнародних порівняльних досліджень якості освіти, нормативних документів, що

регламентують проведення моніторингу якості освітнього процесу в закладах освіти, зокрема їх освітніх потреб.

РНУ17. Розробляти і викладати освітні курси, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей, використовуючи змістовно-функціональні особливості електронного освітнього контенту для змішаної та дистанційної (електронної) форми навчання.

4. Структура навчальної дисципліни Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				
		Усього	Лекцій	Семські	Самостійна робота	Модуль контроль
Змістовий модуль I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ						
1.	Методологія педагогіки: визначення, завдання, рівні, функції. Співвідношення педагогічної науки з педагогічною практикою та з іншими науками	18	4	4	10	
2.	Дослідження у педагогіці як особлива форма пізнавальної діяльності	16	2	2	10	2
Разом		34	6	6	20	2
Змістовий модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ І ПОНЯТТЄВИЙ АПАРАТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ						
3.	Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: проблема, тема, актуальність, об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження	16	2	2	10	2
4.	Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: гіпотеза, концепція дослідження, новизна, теоретичне і практичне значення. Тлумачення, апробація і оформлення результатів педагогічного дослідження	14	2	2	10	
Разом		30	4	4	20	2
Змістовий модуль III. МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ						
5.	Основоположні ідеї сучасних психолого-педагогічних теорій. Роль методів наукового пізнання у їх розвитку	16	2	2	10	2
6.	Теоретичні методи педагогічних досліджень. Математичні методи у педагогіці. Історико-педагогічні і порівняльно-педагогічні методи педагогічних досліджень	14	2	2	10	
7.	Емпіричні методи педагогічних досліджень: вивчення психолого-педагогічних джерел, спостереження, бесіда, методи опитування, методи вивчення результатів діяльності особистості і узагальнення педагогічного досвіду, метод експерименту.	16	2	2	10	2
8.	Розвиток наукового потенціалу та професійно-значущі якості педагога-дослідника.	10	-	-	10	
Разом		56	6	6	40	4
Підготовка та проходження контрольних заходів		30				
Усього		120	16	16	80	8

Тематичний план для заочної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна:				
		Усього	Лекцій	Семські	Самостійна робота	Модуль контроль
Змістовий модуль I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ						
1.	Методологія педагогіки: визначення, завдання, рівні, функції. Співвідношення педагогічної науки з педагогічною практикою та з іншими науками	17	2	-	15	
2.	Дослідження у педагогіці як особлива форма пізнавальної діяльності	17	-	2	15	
Разом		34	2	2	30	
Змістовий модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ І ПОНЯТТЄВИЙ АПАРАТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ						
3.	Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: проблема, тема, актуальність, об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження	17	2	-	15	
4.	Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: гіпотеза, концепція дослідження, новизна, теоретичне і практичне значення. Тлумачення, апробація і оформлення результатів педагогічного дослідження	17	-	2	15	
Разом		34	2	2	30	
Змістовий модуль III. МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ						
5.	Основоположні ідеї сучасних психолого-педагогічних теорій. Роль методів наукового	18	2	2	14	

	пізнання у їх розвитку					
6.	Теоретичні методи педагогічних досліджень. Математичні методи у педагогіці. Історико-педагогічні і порівняльно-педагогічні методи педагогічних досліджень	12	2	-	10	
7.	Емпіричні методи педагогічних досліджень: вивчення психолого-педагогічних джерел, спостереження, бесіда, методи опитування, методи вивчення результатів діяльності особистості і узагальнення педагогічного досвіду, метод експерименту.	12	-	2	10	
8.	Розвиток наукового потенціалу та професійно-значущі якості педагога-дослідника.	10	-	-	10	
Разом		52	4	4	44	
<i>Підготовка та проходження контрольних заходів</i>		-				
Усього		120	8	8	104	-

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 1. Методологія педагогіки: визначення, завдання, рівні, функції

Багатозначність поняття "методологія". Методологія педагогіки, її предмет і завдання. Функції (описова і нормативна) та рівні методологічного знання (філософський, загальнонауковий, конкретно-науковий, технологічний). Методологічне забезпечення досліджень у галузі педагогіки.

Універсальні методологічні принципи психолого-педагогічних досліджень (принцип об'єктивності і вимога доказовості, принцип розвитку (сутнісний аналіз) і вимога врахування змін педагогічної дійсності, розкриття суперечностей досліджуваного предмету, генетичний принцип, принцип єдності логічного й історичного, системний підхід, принцип цілісності, принцип синергії). Конкретно-наукові методологічні принципи (або підходи) психолого-педагогічних досліджень (принцип поєднання існуючого і нормативного, діяльнісний підхід, особистісно орієнтований підхід, діалогічний підхід, дитиноцентричний підхід, аксіологічний підхід, етно-педагогічний підхід як різновид культурологічного). Вимоги до проведення психолого-педагогічних досліджень.

Єдність і відмінності педагогічної науки і педагогічної практики. Сфери взаємовпливів педагогічної науки і педагогічної практики – управління розвитком педагогічної науки і практики, розробка ефективних систем навчання і виховання, створення достовірних прогностичних досліджень. Педагогічна діяльність як підсистема суспільної діяльності та її підсистеми – робота вчителя, адміністративна робота, діяльність вчених-педагогів, трансляція результатів наукової роботи освітянам. Педагогічна дійсність як основа системи "педагогічна наука – педагогічна практика". Чинники її динаміки.

Форми зв'язку педагогіки з іншими науками. Філософія як необхідна умова розвитку педагогічної думки. Позитивізм і неопозитивізм. Екзистенціалізм. Неотомізм. Прагматизм. Гуманістична філософська парадигма. Зв'язок педагогіки і психології. Педагогіка і соціологія

Тема 2. Дослідження у педагогіці як особлива форма пізнавальної діяльності

Суть понять "наукове дослідження", "стихійно-емпіричне пізнання", "педагогічне дослідження". Форми відображення педагогічної дійсності (наукове пізнання, стихійно-емпіричне пізнання, художньо-образне відображення). Особливості наукового пізнання. Завдання педагогічних досліджень. Види педагогічних досліджень (фундаментальні, прикладні, розробки) та їх завдання. Логіко-структурна модель педагогічного дослідження (за В. Загвязинським і С. Гончаренком). Варіанти схем послідовності основних етапів сучасних психолого-педагогічних досліджень – фундаментального, теоретико-експериментального, експериментального.

Змістовий модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ І ПОНЯТТЄВИЙ АПАРАТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 3. Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: проблема, тема, актуальність, об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження

Протиріччя між запитами практики і обмеженими можливостями педагогічної теорії. Шляхи визначення педагогічної *проблеми*: аналіз історії розвитку проблеми, історіографія проблеми, глибоке вивчення сучасного стану освітньої сфери, аналіз широкої бази наукових джерел, встановлення меж вірогідного матеріалу. Вимоги до формулювання *теми* дослідження (загальнопедагогічні і конкретно-наукові, стильові). *Актуальність* як критерій важливості теми для збагачення наукового знання, розв'язання насущних проблем педагогічної практики. Обґрунтування актуальності дослідження. Визначення і суть *об'єкта* і *предмета* дослідження як теоретичного ядра дослідження, їх співвідносність. Поняття про *мету* і *завдання* дослідження. Формулювання завдань дослідження як конкретизація мети і визначення логіки його здійснення. Типи завдань: історико-діагностичні, теоретико-моделювальні, практико-перетворювальні

Тема 4. Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: гіпотеза, концепція, мета і завдання дослідження, новизна, теоретичне і практичне значення дослідження

Визначення поняття "гіпотеза дослідження", зв'язок гіпотези з проблемою, об'єктом і предметом теоретико-методологічного і прикладного дослідження. Прості і складні гіпотези. Теоретичні і емпіричні гіпотези. Структура гіпотези (твердження, передбачення, наукове обґрунтування). Вимоги до конструювання гіпотези. Поняття про концепцію дослідження. Поняття про новизну дослідження, новизна теоретичних (закономірності, принципи, концепція, гіпотеза) і практичних (правила, рекомендації, методи, засоби, вимоги) результатів дослідження. Теоретичне значення наукової роботи як визначення критерію впливу результатів дослідження на вже існуюче науково-педагогічне знання. Поняття про практичне значення дослідження. (обґрунтування шляхів, способів використання результатів дослідження у практиці, представлення вже впроваджених матеріалів із висвітленням їх ефективності, зазначення того, де ще можливо і доцільно використати одержані результати).

Систематизація результатів дослідження, їх тлумачення: встановлення об'єктивного значення одержаних результатів для освітньої теорії і практики, визначення ступеня новизни і можливої ефективності застосування результатів (матеріалів) дослідження. Поняття про апробацію результатів дослідження. Форми апробації.

Оформлення результатів наукового дослідження. Характеристика магістерської роботи. Вимоги до її побудови: структура наукової роботи (*вступ* з методологічним апаратом дослідження; *основний зміст*, де описано і розкрито пошукову і досвідно-експериментальну роботу дослідника, вміщено авторський аналіз явищ і матеріалів, що вивчалися; *висновки*, в яких узагальнено результати проведеного дослідження; *список використаних джерел*). Підготовка до захисту і захист магістерської роботи.

Змістовий модуль III. МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Тема 5. Основні ідеї сучасних психолого-педагогічних теорій. Роль методів наукового пізнання у їх розвитку

Сучасна стратегія оновлення і розвитку освіти. Основні напрями освітніх модернізацій у контексті науково-педагогічних досліджень. Метод наукового пізнання (визначення, функції), класифікація методів наукового пізнання: філософські методи; загальнонаукові підходи і методи; власне психолого-педагогічні методи. Емпіричні і теоретичні методи психолого-педагогічних досліджень. Експериментально-теоретичні методи як різноманітні варіанти поєднання емпіричних і теоретичних методів. Порівняльно-історичні методи психолого-педагогічних досліджень. Загальнонаукові математичні методи як допоміжні у психолого-педагогічних

дослідженнях.

Тема 6. Теоретичні методи педагогічних досліджень. Математичні методи у педагогіці

Теоретичні методи як знаряддя встановлення прихованих закономірностей, взаємовпливу чинників розвитку педагогічного явища або процесу. Мислення, його форми. Загальнонаукові логічні методи – основа теоретичного психолого-педагогічного дослідження. Теоретичний аналіз і синтез (класифікаційний аналіз, каузальний аналіз). Абстрагування і конкретизація. Індукція і дедукція. Метод моделювання і його етапи (конструювання моделі процесу, експериментальне дослідження моделі, перехід від моделі до природного, первинного об'єкту з перенесенням на нього результатів моделювання).

Вимірювання у педагогіці, їх складність. Шляхи одержання кількісних показників педагогічного дослідження. Функції методи математичної статистики в педагогіці. Поняття "середня арифметична величина", "шкали", "медіани", "мода". Шкала найменувань, шкала порядку. Визначення вірогідності дослідження, коефіцієнт Стьюдент.

Специфіка історико-педагогічних досліджень. Методи історико-педагогічного дослідження. Генетичний метод як форма діалектичного методу. Конкретно-історичний метод. Проблемний підхід. Синхронний і діахронний підхід. Герменевтичний підхід. Синергетичний підхід. Хронологічні межі і географічні рамки дослідження. Біографічно-персоналістичний метод. Поняття про "опонентське коло". Види джерел історико-педагогічних досліджень (архівні матеріали, офіційні документи, статистичні відомості, підручники і навчальні посібники, шкільна документація, мемуарна література, епістолярій). Види наукової інформації, друковані, рукописні джерела, Інтернет-джерела. Вимоги до оформлення посилань, додатків.

Конкретно-наукові методи порівняльно-педагогічних досліджень (метод кластерного аналізу, зіставно-порівняльний метод, порівняльно-типологічний метод, метод мережевої моделі). Особливості застосування дослідницьких методів у порівняльно-педагогічних дослідженнях.

Науковий текст як феномен педагогічного дослідницького простору. Сильова типологія наукового тексту. Особливості наукових текстів-висловлювань.

Тема 7. Емпіричні методи педагогічних досліджень: вивчення психолого-педагогічних джерел, спостереження, бесіда, методи опитування

Загальна характеристика емпіричних методів педагогічного дослідження. Метод вивчення психолого-педагогічної наукової і методичної літератури, архівних матеріалів. Прийоми роботи з книгою. Бібліографічний пошук і опис. Обробка одержаної інформації і види її представлення (стилий загальний опис – анування, конспектування, окремі виписки і цитати, таблиці, графіки).

Спостереження як метод збирання інформації. Його основні характеристики. Види спостережень: цілеспрямоване і випадкове, суцільне і вибіркоче, безпосереднє і опосередковане, тривале і короткочасне, констатувальне і оцінне, каузальне і експериментальне, польове і лабораторне. Різноманітність способів фіксації результатів спостереження. Загальні вимоги до проведення спостереження.

Бесіда як метод одержання інформації в логічній формі. Формалізовані (зі стандартизовано поставленими питаннями і з реєстрацією відповідей) і неформалізовані бесіди. Методика проведення і техніка фіксації результатів.

Методи опитування: анкетування, тестування, інтерв'ю, соціометрія. Переваги і недоліки методів опитування. Види *анкетування* (відкриті, закриті, змішані), вимоги до змісту анкет. Особливості проведення *інтерв'ю*, вимоги до розробки змісту його питань. *Тестування* як спосіб вивчення продуктивності системи впливів на об'єкти. Види тестів. Вимоги до тестів - валідність і надійність. Соціометричний метод як спосіб розкриття структури міжособових відносин, його види.

Поняття про метод експерименту, його роль в педагогічному дослідженні, його синтезуючий

характер. Види експериментів: природний і лабораторний. Типи експериментів: констатувальний або зондувальний, формувальний, перевіряльний, порівняльний. Поняття про класичний і багатофакторний експеримент. Завдання психолого-педагогічного експерименту. Умови ефективності проведення експерименту. Етапи реалізації експерименту: 1-й – підготовчий, 2-й – власне проведення експерименту, 3-й – підведення підсумків). Рекомендації щодо проведення педагогічного експерименту.

Особливості використання методу вивчення результатів (або продуктів) діяльності особистості як синтезуючого методу її дослідження. Продукти діяльності особистості. Використання ТЗ для вивчення особи у процесі діяльності. Значущість для науки і об'єктивність даних, одержаних за допомогою ТЗ. Метод вивчення педагогічної документації як важливе джерело інформації про динаміку розвитку особистості, про практику організації навчально-виховного процесу. Метод контент-аналізу як різновид вивчення документації (текстів). Метод вивчення і узагальнення кращого (передового) досвіду. Поняття "педагогічний досвід", "передовий педагогічний досвід". Ознаки передового педагогічного досвіду. Науковий аналіз і узагальнення передового педагогічного досвіду як мета одержання нового інструменту удосконалення і модернізації педагогічного процесу. Джерела вивчення передового педагогічного досвіду. Оцінка досвіду.

Тема 8. Розвиток наукового потенціалу та професійно-значущі якості педагога-дослідника
Ціннісна навантаженість наукового знання. Психологічні механізми розвитку наукового потенціалу особистості. Професійно-значущі якості педагога-дослідника. Авторитет дослідника. Педагогічна майстерність дослідника. Творча індивідуальність і новаторство. Педагогічна інтуїція. Наукова добросовісність. Культура поведінки педагога-дослідника.
Поширені помилки у побудові і способах викладу результатів дослідження. Відхід від предмета дослідження (необґрунтовані відступи і задовгі екскурси), логічна "розірваність" тексту, непропорційний розподіл матеріалу, науково-популярний або публіцистичний виклад, опис педагогічного процесу замість його аналізу, недоречності у використанні термінів і понять, захоплення цитуванням (водночас є роботи, в яких не можна зрозуміти що належить автору, а де матеріали інших авторів). Банальність (або очевидність) тверджень і висновків. Висновки – не оглядом зробленого, а концентроване розкриття суті результатів. Недоречність побутової лексики, розпливчастих формулювань, неправильне використання наукової термінології, переобтяженість і невмотивоване ускладнення використовуваної термінології.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Макс. к-ть балів за одиницю	Денна форма		Заочна форма	
		К-ть одиниць	Макс. к-ть балів	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів
Відвідування лекцій	1	8	8	4	4
Відвідування семінарських занять	1	8	8	4	4
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	8	80	4	40
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	8	40	8	40
Виконання модульної роботи	25	4	100	-	-
Максимальна кількість балів:		236 бали		88 балів	
Розрахунок коефіцієнта:		236:60= 3,9		1,46	

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

К-ть балів	Критерії оцінки
10	Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів.
8	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обгрунтовано його викладає під час усних виступів
6	У цілому студент володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обгрунтування та аргументації.
4	Студент не у повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Мозаїчно, поверхово (без аргументації та обгрунтування) викладає його під час усних виступів
2	Студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти.

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Кількість годин		К-ть балів
	Денна	Заочна	
ЗМ I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
Тема 1. Методологія педагогіки: визначення, завдання, рівні, функції	10	15	5
1. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: навести різні визначення поняття "методологія"; схарактеризувати значення методології для розвитку науки; навіщо досліднику потрібно знати методологію; які методологічні джерела педагогічного дослідження.			0,5
2. Зобразіть рівні методології у схематичному вигляді.			1
3. Опишіть будь-які три універсальні методологічні принципи (на вибір) педагогічних досліджень (у вигляді повідомлення).			1
4. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: чому необхідне наукове обгрунтування педагогічної практики; чим відрізняються педагогічна наука і педагогічна практика; що таке модернізація освіти, чим вона спричинюється; у чому полягає інтегративна функція педагогіки. Навести визначення поняття "парадигма".			0,5
5. Обгрунтуйте вплив певної філософської течії (неопозитивізм, неотомізм, прагматизм, гуманістична парадигма – один на вибір) на розвиток певного напрямку у педагогіці (у вигляді повідомлення).			1
6. Накресліть схему зв'язків між суспільно-гуманітарною дійсністю, педагогічною дійсністю, педагогічною діяльністю, педагогічною наукою і педагогічною практикою.			1
Тема 2. Дослідження у педагогіці як особлива форма пізнавальної діяльності	10	15	5
1. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: у чому полягає відмінність між поняттями "наукове дослідження" і "педагогічне дослідження"; опишіть і схарактеризуйте види педагогічних досліджень; розкрийте завдання педагогічних досліджень.			1
2. Зобразіть структуру наукового дослідження у вигляді схеми.			2
3. Окресліть етапи свого магістерського дослідження.			2
ЗМ II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ І ПОНЯТТЄВИЙ АПАРАТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ			
Тема 3. Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: проблема, тема, актуальність, об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження	10	15	5
Тема 4. Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: гіпотеза, концепція, мета і завдання дослідження, новизна, теоретичне і практичне значення дослідження	10	15	5
1. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: схарактеризувати кожен з основних компонентів науково-педагогічного дослідження (проблема, тема, актуальність, мета, завдання, об'єкт, предмет, гіпотеза, методологічні і теоретичні засади, наукова новизна і теоретичне значення, практичне значення, висновки); критерії оцінки результатів наукового дослідження.			0,5
2. Окресліть основні компоненти свого магістерського дослідження.			0,5
3. Обгрунтуйте необхідність розробки гіпотези і концепції дослідження.			0,5
4. Проаналізуйте наукове дослідження (на Ваш вибір) щодо дотримання таких вимог: актуальність теми, наукова новизна, теоретичне і практичне значення, важливість результатів дослідження для практичної діяльності і подальших наукових досліджень. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: яке із значень поняття "інтерпретація" (зверніться до різних тлумачних словників) найбільше відображає його смисл стосовно результатів педагогічного дослідження; які завдання покладені на тлумачення педагогічних фактів або явищ; поясніть роль			2

критики у досягненні істини; поясніть, що таке дисертація та її особливості як наукового дослідження; які є ступені дисертаційних робіт; які відмінності між магістерською роботою і кандидатською дисертацією.			
5. Розкрийте зміст поняття "апробація", значення апробації у встановленні істинності результатів роботи, опишіть види апробації. Окресліть, як Ви апробуватимете результати магістерського дослідження. Опишіть види викладу результатів дослідження.			0,5
6. Підготувати обґрунтування та план-проспект свого магістерського дослідження. Визначити, які з основних компонентів науково-педагогічного дослідження не входять до обов'язкових компонентів магістерської роботи.			1
ЗМ ІІІ. МЕТОДИ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
Тема 5. Основоположні ідеї сучасних психолого-педагогічних теорій. Роль методів наукового пізнання у їх розвитку	10	14	5
1. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: в яких напрямках відбувається оновлення освіти в Україні; на яких філософських засадах будується сучасна освітня стратегія в Україні; на які привідні психолого-педагогічні принципи спирається модернізація освіти в Україні; що таке метод у широкому і вузькому значенні; ознаки наукового методу.			2
2. Розкрийте відмінності між науковим пізнанням і стихійно-емпіричним.			1
3. Розробіть схему групування методів наукового пізнання.			2
Тема 6. Теоретичні методи педагогічних досліджень. Математичні методи у педагогіці	10	10	5
1. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: суть і специфіка теоретичного пізнання; суть і види процесу мислення; суть процесів аналізу і синтезу, абстрагування і конкретизації, індукції і дедукції; що таке шкала найменувань, шкала порядку.			0,5
2. Опишіть поняття і процес моделювання в педагогічному дослідженні.			0,5
3. Представте приклад використання математичної шкали в педагогічному дослідженні.			0,5
4. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: генетичний метод; конкретно-історичний метод; біографічно-персоналістичний метод, герменевтичний підхід, синергетичний підхід. Обґрунтуйте, які з цих методів є конкретно-науковими, які – загальнонауковими.			1
5. Опишіть один з конкретно-наукових методів порівняльної педагогіки.			0,5
6. Представте по три конкретних приклади первинних, вторинних, третинних джерел.			2
Тема 7. Емпіричні методи педагогічних досліджень: вивчення психолого-педагогічних джерел, спостереження, бесіда, методи опитування	10	10	5
1. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: характеризувати види методів вивчення психолого-педагогічної і методичної літератури, методів збирання інформації, методів опитування; чи є соціометричний метод видом методу опитування - дати розгорнуту відповідь.			0,5
2. Розробіть схему класифікації емпіричних методів педагогічних досліджень. Наведіть класифікацію психолого-педагогічних тестів.			1
3. Оберіть персоналію сучасного педагога-вченого і створіть бібліографію його праць (до 15 одиниць).			1
4. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: суть методу вивчення продуктів діяльності у педагогічному дослідженні; схарактеризуйте особливості методу вивчення педагогічної документації; типи передового педагогічного досвіду.			1
5. Обґрунтуйте, які методи емпіричних досліджень і як Ви використовуватиме при виконанні магістерської роботи.			0,5
6. Оберіть приклад новаторського досвіду з історії педагогіки і обґрунтуйте висновок, яким критеріям передового досвіду він відповідає.			1
Тема 8. Емпіричні методи педагогічних досліджень: метод експерименту. Розвиток наукового потенціалу та професійно-значущі якості педагога-дослідника	10	10	5
1. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: суть методу експерименту; обґрунтуйте важливість методу експерименту для педагогічного дослідження; суть констатувального експерименту; суть формувального експерименту, суть перевіряльного експерименту.			0,5
2. Підготуйте план-проект експерименту, що Ви проведитимете згідно з темою магістерської роботи.			1
3. Обґрунтуйте етапи проведення Вами педагогічного експерименту.			1
4. Підготуйте відповіді на такі теоретичні питання: сформулюйте професійно важливі якості, які визначають авторитет педагога-дослідника; розкрийте поняття наукової добросовісності.			0,5
5. Розкрийте суть наукової критики та її значення для результатів дослідження.			1
6. Проаналізуйте обґрунтування та план-проспект магістерського дослідження колеги по навчанню (на Ваш вибір).			1
Разом	80	104	40 бал

Критерії оцінювання самостійної роботи	Кількість балів
Своєчасність виконання роботи	1
Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
Різноманітність використаних джерел	2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться з метою виявлення знань, умінь та навичок студентів, набутих у результаті опанування певної частини навчального матеріалу, що складає завершений навчальний модуль, та порівняння виявлених знань, умінь, навичок і набутих компетенцій з тим, що передбачалося робочою навчальною програмою дисципліни.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення студентом проблематики завершеної частини навчальної дисципліни, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Модульний контроль проводиться на останньому занятті певного модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль здійснюється у формі іспиту (тестовий). Екзамен проводиться в університетській аудиторії у тестовій формі із використанням персональних комп'ютерів, якщо ситуація дозволяє проведення освітнього процесу офлайн. Якщо ж освітній процес проходить дистанційно, то екзамен проводиться онлайн в режимі відеоконференції засобами Google Meet. Студент дає відповіді на запитання та завдання електронного тесту в системі Moodle.

Тест містить 20 запитань. Усі запитання закритого типу (вибір правильної відповіді із запропонованих варіантів), які передбачають автоматичну (комп'ютерну) перевірку і оцінюються по 2 бали кожне.

Екзамен проводиться із суворим дотриманням принципів академічної доброчесності, що передбачає недопустимість списування, фальсифікацій та обману. При порушенні студент відсторонюється від подальшого проходження екзаменаційного тесту із підсумковою оцінкою Fx за дисципліну. При виконанні завдань допускається користування довідковою літературою, таблицями значень функцій, критеріїв та ін.

Підсумкова оцінка в балах (максимально 100 балів) за дисципліну є сумою результату поточного контролю за семестр (60 балів) та відповіді на екзамені (40 балів)

Критерії оцінювання тестового іспиту

Оцінка за тестування	Значення оцінки
37-40 балів	Відмінно - допущено не більше двох помилок у тестових завданнях. Відповіді повні. Студент демонструє глибокі та міцні знання матеріалу у заданому обсязі.
31-36 балів	Дуже добре - допущено не більше трьох помилок у тестових завданнях. Відповіді повні з незначними неточностями. Рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу – достатньо високий без суттєвих (грубих) помилок.
26-30 балів	Добре – в цілому дорий рівень знань умінь) з незначною кількістю помилок.
21-25 балів	Задовільно - допущено не більше чотирьох помилок у тестових завданнях. Відповіді повні з незначними неточностями. Рівень знань (умінь) посередній із значною кількістю недоліків,

	достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
16-20 балів	Достатньо - допущено не більше п'яти помилок у тестових завданнях. Деякі відповіді із суттєвими неточностями. Студент виявляє поверхову обізнаність з матеріалом, передбаченим навчальною програмою, допускає суттєві помилки. Мінімально допустимий рівень знань (умінь).
10-15 балів	Незадовільно – з можливістю повторного складання. Допущено більше шести помилок у тестових завданнях. Відповіді із суттєвими неточностями. Незадовільний рівень знань з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
0-9 балів	Незадовільно – з обов'язковим повторним вивченням курсу. Допущено більше десяти помилок у тестових завданнях. Відповіді із суттєвими неточностями. Досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Наука та її функції.
2. Наукове пізнання.
3. Методологія: сутність поняття.
4. Концептуальні підходи у педагогіці.
5. Загальні поняття науково-педагогічного дослідження.
6. Методологічний апарат науково-педагогічного дослідження.
7. Методи науково-педагогічного дослідження.
8. Методи вивчення наукових і методичних джерел
9. Сутність та специфіка педагогічного експерименту.
10. Технологічний підхід до організації дослідно-експериментальної роботи в педагогічному дослідженні.
11. Використання в педагогічному дослідженні методів математичної статистики для обробки інформації.
12. Інтерпретація результатів науково-педагогічного дослідження.
13. Науковий стиль і довідковий матеріал педагогічного тексту.
14. Методологічний апарат магістерської роботи.
- 15.

7. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

**7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни
«Методологія і методи науково-педагогічних досліджень» для денної форми навчання**

Семестр	Семестр I			
Модулі	Змістовий модуль I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		Змістовий модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ І ПОНЯТТЄВИЙ АПАРАТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	
К-ть балів	71 бал		59 балів	
№ п/п лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Методологія педагогіки: визначення, завдання, рівні, функції	Дослідження у педагогіці як особлива форма пізнавальної діяльності	Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: проблема, тема, актуальність, об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження	Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: гіпотеза, концепція дослідження, новизна, теоретичне і практичне значення
Бали	2 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми семінарських занять	Роль методології у сучасних наукових психолого-педагогічних дослідженнях	Наукове дослідження як форма пізнавальної діяльності в педагогіці	Компоненти наукового апарату педагогічного дослідження	
Бали	22 бали	11 балів	11 балів	11 балів
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Поточний контроль	Модульний контроль №1 25 балів		Модульний контроль №2 25 балів	

Модулі	Змістовий модуль III. МЕТОДИ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
К-ть балів	106 балів			
№ п/п лекції	5	6		
Теми лекцій	Основоположні ідеї сучасних психолого-педагогічних теорій. Роль методів наукового пізнання у їх розвитку	Теоретичні методи педагогічних досліджень. Математичні методи у педагогіці	Емпіричні методи педагогічних досліджень: вивчення психолого-педагогічних джерел, спостереження, бесіда, методи опитування, методи вивчення результатів діяльності особистості і узагальнення педагогічного досвіду, метод експерименту	Розвиток наукового потенціалу та професійно-значущі якості педагога-дослідника
Бали	1 бал	1 бал	1 бал	
Теми семінарських занять	Основні методи наукового пізнання, їх класифікація та значення для модернізації освітньої галузі	Характеристика теоретичних методів педагогічних досліджень	Емпіричні методи педагогічних досліджень: вивчення психолого-педагогічних джерел, спостереження, бесіда, методи опитування, методи вивчення результатів діяльності особистості і узагальнення педагогічного досвіду, метод експерименту	
Бали	(11 балів)	(11 балів)	(11 балів)	-
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Поточний модульний контроль	Модульний контроль №3 25 балів		Модульний контроль №4 25 балів	
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)			

**7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни
«Методологія і методи науково-педагогічних досліджень» для заочної форми навчання**

Семестр	Семестр I			
Модулі	Змістовий модуль I. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ		Змістовий модуль II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ І ПОНЯТТЄВИЙ АПАРАТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	
К-ть балів	22 бали		22 бали	
№ п/п лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Методологія педагогіки: визначення, завдання, рівні, функції		Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: проблема, тема, актуальність, об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження	
Бали	1 бал		1 бал	
Теми семінарських занять		Наукове дослідження як форма пізнавальної діяльності в педагогіці		Компоненти наукового апарату педагогічного дослідження
Бали		11 балів		11 балів
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів

Модулі	Змістовий модуль III. МЕТОДИ НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
К-ть балів	44 бали			
№ п/п лекції	5	6	7	8
Теми лекцій	Основоположні ідеї сучасних психолого-педагогічних теорій. Роль методів наукового пізнання у їх розвитку	Теоретичні методи педагогічних досліджень. Математичні методи у педагогіці		Розвиток наукового потенціалу та професійно-значущі якості педагога-дослідника
Бали	1 бал	1 бал		
Теми семінарських занять	Основні методи наукового пізнання, їх класифікація та значення для модернізації освітньої галузі		Емпіричні методи педагогічних досліджень: вивчення психолого-педагогічних джерел, спостереження, бесіда, методи опитування, методи вивчення результатів діяльності особистості і узагальнення педагогічного досвіду, метод експерименту	
Бали	(11 балів)		(11 балів)	-
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Підсумковий контроль	Екзамен (40 балів)			

8. Рекомендована література

Основна:

1. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
2. Зарішняк І.М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов. В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
5. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; заред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

Додаткова:

1. Дічек Н. П. Герменевтика і діалогізм як засади оновлення методологічної бази історико-педагогічних досліджень / Н. П. Дічек // Проблеми сучасної педагогічної освіти : сер. : педагогіка і психологія: зб. Статей : вип. 10. – Ч. 1. – Ялта: РВВ РВНЗ КГУ, 2006. – С. 164-171.
2. Кловак Г. Т. Основи педагогічних досліджень: навч. посібник для студентів вищих навч. пед. закладів / Г. Т. Кловак. – Чернігів: Держ. центр наук.-тех. і екном інформації, 2003. – 260 с.
3. Лавриченко Н. М. Методологічні засади порівняльно-педагогічних досліджень // Шлях освіти. – 2006. – № 3. – С. 17-23.
4. Основні засади розвитку вищої освіти України / за ред. С. М. Ніколаєнка. – Тернопіль, 2006. – 321 с.
5. Пехота О.М. Основи педагогічних досліджень: навч. посібник / О.М. Пехота. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К.: Знання, 2013. – 287 с.
6. Цехмістрова Г.С. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / Г.С. Цехмістрова, 2-е вид. допов. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. – 352 с.

Іноземні джерела:

1. Clark, P. (2001). Research on all-day kindergarten. ERIC Digest. Champaign, IL: ERIC Clearinghouse on Elementary and Early Childhood Education. (ERIC Document Reproduction Service No. 543982). Retrieved February 2, 2003, from ERIC database.
2. da Costa, J. L., & Bell, S. (2000). Full-day kindergarten at an inner city elementary school: Perceived and actual effects. Paper presented at the annual Meeting of the American Educational Research Association. New Orleans. (ERIC Document Reproduction Service No. 440751).
3. da Costa, J. L., & Bell, S. (2001). A comparison of the literacy effects of full-day versus half-day kindergarten. Paper presented at the annual Meeting of the American Educational Research Association. Seattle. (ERIC Document Reproductions

ДОДАТОК

до робочої навчальної програми дисципліни Методологія та методи науково-педагогічних досліджень для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 011.00.04 Освітній дизайн і коучинг в освіті дорослих

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Семінарське заняття № 1 (4 год.)

Тема 1. Методологія педагогіки: визначення, завдання, рівні, функції

1. Проблеми становлення сучасної методології педагогіки
2. Поняття, завдання, функції та рівні сучасної методології педагогіки.
3. Принципи організації педагогічного дослідження.
4. Методологічні підходи у педагогічній теорії і практиці.
5. Форми зв'язку педагогіки з іншими науками.

Рекомендовані джерела:

1. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
2. Зарішняк І.М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов. В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
5. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; заред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

Семінарське заняття № 2 (2 год.)

Тема 2. Дослідження у педагогіці як особлива форма пізнавальної діяльності

1. Особливості наукового пізнання та форми відображення педагогічної дійсності.
2. Види та завдання педагогічних досліджень.
3. Логіка та критерії результативності педагогічного дослідження.

Рекомендовані джерела:

1. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
2. Зарішняк І.М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов. В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
5. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; заред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016.151 с.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ І ПОНЯТТЄВИЙ АПАРАТ ПЕДАГОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Семінарське заняття № 3 (2 год.)

Тема 3. Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: проблема, тема, актуальність, об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження

1. Шляхи визначення педагогічної проблеми і вибір теми дослідження.
2. Об'єкт і предмет дослідження.
3. Мета і завдання дослідження.

Рекомендовані джерела:

1. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
2. Зарішняк І.М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов. В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. 6. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
5. 8. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; заред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016.151 с.

Семінарське заняття № 4 (2 год.)

Тема 4. Методологічні компоненти науково-педагогічних студій: гіпотеза, концепція, мета і завдання дослідження, новизна, теоретичне і практичне значення дослідження

1. Гіпотеза наукового дослідження.
2. Характеристика наукової новизни, теоретичного і практичного значення дослідження.
3. Поняття про апробацію результатів дослідження. Форми апробації.
4. Характеристика магістерської роботи, вимоги до її побудови.
5. Підготовка до захисту та захист магістерської роботи.

Рекомендовані джерела:

1. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
2. Зарішняк І.М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов. В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр

навчальної літератури, 2017. 350 с.

5. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; заред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

Змістовий модуль III. МЕТОДИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Семінарське заняття № 5 (2 год.)

Тема 5. Основоположні ідеї сучасних психолого-педагогічних теорій. Роль методів наукового пізнання у їх розвитку

1. Сучасна стратегія оновлення і розвитку освіти. Основні напрями освітніх модернізацій у контексті науково-педагогічних досліджень.
2. Метод наукового пізнання: визначення та функції. Класифікація методів наукового пізнання.
3. Теоретичні і емпіричні методи психолого-педагогічних досліджень.
4. Загальнонаукові математичні та статистичні методи як допоміжні у психолого-педагогічних дослідженнях.

Рекомендовані джерела:

1. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
2. Зарішняк І.М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов. В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
5. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; заред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

Семінарське заняття № 6 (2 год.)

Тема 6. Теоретичні методи педагогічних досліджень. Математичні методи у педагогіці. Історико-педагогічні і порівняльно-педагогічні методи педагогічних досліджень

1. Теоретичні методи педагогічного дослідження.
2. Вимірювання у педагогіці та їх складність.
3. Специфіка історико-педагогічних досліджень. Методи історико-педагогічного дослідження.
4. Особливості застосування дослідницьких методів у порівняльно-педагогічних дослідженнях.
5. Науковий текст як феномен педагогічного дослідницького простору.

Рекомендовані джерела:

1. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
2. Зарішняк І.М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов. В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
5. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; заред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.

Семінарське заняття № 7 (2 год.)**Тема 7 .Емпіричні методи педагогічних досліджень**

1. Загальна характеристика емпіричних методів педагогічного дослідження. Метод вивчення психолого-педагогічної наукової і методичної літератури, архівних матеріалів.
2. Спостереження та його основні характеристики. Види спостережень: Різноманітність способів фіксації результатів спостереження. Загальні вимоги до проведення спостереження.
3. Бесіда як метод одержання інформації в логічній формі. Методика проведення і техніка фіксації результатів.
4. Методи опитування: анкетування, тестування, інтерв'ю, соціометрія. Переваги і недоліки методів опитування.
5. Поняття про метод експерименту, його роль в педагогічному дослідженні. Види експериментів: природний і лабораторний. Типи експериментів: констатувальний або зондувальний, формувальний, перевіряльний, порівняльний.
6. Метод вивчення педагогічної документації. Метод контент-аналізу. Метод вивчення і узагальнення кращого (передового) досвіду.

Рекомендовані джерела:

1. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько ; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. — Київ : Ліра-К, 2020. — 352 с.
2. Зарішняк І.М. Методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль: Крок, 2015. 224 с.
3. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов. В. К. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 350 с.
5. Корягин М., Чик В. Основи наукових досліджень. Київ: Алерта. 2019. 492 с.
6. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб./ Добронравова І. С. та ін.; заред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). Київ: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2016. 151 с.